

Onderwerp Instandhouding openbaar primair onderwijs 2018	
Nummer	2018/199902
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Out-Schipper, I.
Telefoonnummer	023-5113486
Email	i.out@haarlem.nl
Kernboodschap	Spaarnesant heeft het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 ter kennisname ingediend. De gemeenteraad is als extern toezichthouder van het openbaar primair onderwijs bevoegd om, op grond van deze jaarstukken van Spaarnesant, vast te stellen dat er voldoende voorwaarden zijn om openbaar primair onderwijs in 2018 te realiseren.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Realisatie instandhouding openbaar primair onderwijs 2016 op basis van het jaarverslag 2016 (2017/444541) zoals tijdens de gemeenteraadsvergadering van 21 december 2017 is vastgesteld. - Instandhouding openbaar primair onderwijs 2017 op basis van het jaarplan 2017, de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 (2017/220508), zoals tijdens de gemeenteraadsvergadering van 20 juli 2017 is vastgesteld. - Koersplan 2017-2020 Spaarnesant (2017/220508) waarover Spaarnesant op 20 april 2017 een toelichting aan de raadscommissie Samenleving gegeven.
Besluit College d.d. 8 mei 2018	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Vast te stellen dat, op grond van het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van Spaarnesant, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar primair onderwijs in 2018 te realiseren. de griffier, de voorzitter,
--	---

1. Inleiding

Conform de Wet op Primair Onderwijs inzake de instandhouding van het openbaar onderwijs en de geldende statuten van de Stichting Spaarnesant is de gemeenteraad bevoegd vast te stellen dat deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om de instandhouding van openbaar primair onderwijs in Haarlem in 2018 te realiseren. Deze vaststelling geschiedt op grond van het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van Spaarnesant. Het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 zijn ter kennisname ingediend (2018/202129).

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Vast te stellen dat, op grond van het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van Spaarnesant, deze Stichting voldoende voorwaarden biedt om openbaar primair onderwijs in 2018 te realiseren.

3. Beoogd resultaat

Het in standhouden van voldoende openbaar primair onderwijs in Haarlem.

4. Argumenten

4.1 Ontwikkelkansen voor jongeren worden in het onderwijs gerealiseerd.

De instandhouding van het openbaar primair (speciaal) onderwijs past binnen programma 1 “Maatschappelijke participatie” van de programmabegroting. In beleidsveld 1.1 “Onderwijs en Sport” is de volgende doelstelling verwoord: “meer kansen voor de jeugd om een goede schoolloopbaan te hebben, vanaf voorschoolse periode tot en met voortgezet onderwijs”. Spaarnesant draagt hieraan bij met het openbaar primair (speciaal) onderwijs.

4.2 Uitvoering van openbaar primair onderwijs vindt verantwoord plaats.

Spaarnesant verzorgt het openbaar primair basis- en speciaal(basis)onderwijs in Haarlem. Hierdoor kunnen 6.760 leerlingen (teldatum 1 oktober 2017) openbaar primair onderwijs volgen.

Over het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 heeft een bestuurlijk gesprek tussen de wethouder Onderwijs en de bestuurder van Spaarnesant eind maart 2018 plaatsgevonden, waarbij de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest:

- Het jaarplan 2018 zorgt voor een beleidsrijke begroting 2018
- Een realistische en transparante begroting 2018 in verband met voldoende voorwaarden voor realisatie van openbaar primair (speciaal) onderwijs
- De meerjarenraming 2019-2021 in relatie tot de continuïteit van het openbaar primair (speciaal) onderwijs
- Ontwikkelingen op rijksniveau en in Haarlem, waaronder de samenwerking met andere schoolbesturen voor primair onderwijs, de opgaaf als werkgever voor het voorkomen van het lerarentekort, de groei van het aantal leerlingen in het basisonderwijs, het onderzoeken van de mogelijkheid om een Junior College met het voortgezet onderwijs te realiseren, het verder ontwikkelen van Integraal Kind Centra (IKC) en de start van het plaatsingsbeleid primair onderwijs
- De investeringen met betrekking tot duurzaamheid

N.a.v. deze bespreking is geconstateerd dat het genoemde schoolbestuur op verantwoorde wijze haar werkzaamheden verricht.

4.3 Het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 zijn realistisch opgesteld.

Het jaarplan 2018 is het eerste jaarplan dat in het kader van het Koersplan 2017-2020 is opgesteld en beschrijft de visie op onderwijs, besturen, leidinggeven en lesgeven. Hierin heeft Spaarnesant haar visie op de onderwijskwaliteit, personeelsbeleid, innovatie en bedrijfsvoering voor de komende vier jaar vastgelegd. Deze is in samenwerking met alle geledingen in de organisatie tot stand gekomen. Hiermee is het jaarplan 2018 ondersteunend aan alle geledingen in de organisatie bij de uitvoering van haar taken om het primaire onderwijsproces op school te versterken. Een speerpunt uit het jaarplan 2018 is de verkenning om een breder onderwijsaanbod te realiseren in het kader van het groeiend aantal leerlingen in het basisonderwijs, waaronder het International Primary Curriculum (IPC) onderwijs waarin effectief leren centraal staat. Een ander speerpunt is de verdere ontwikkeling van de Integrale Kindcentra voor het (speciaal) basisonderwijs. Deze ontwikkeling is ook in het SHO primair onderwijs genoemd. Hiernaast is het personeelsbestand een speerpunt, dat gezamenlijk met de andere schoolbesturen voor primair onderwijs wordt opgepakt. Zo is het Regionaal Transfer Centrum (RTC) de Beurs tot stand gekomen om een gezamenlijke vervangingspool van personeel te realiseren. Onderzocht wordt op welke wijze de RTC ingezet kan worden voor werving van nieuw personeel.

Begrippen als diversiteit, permanente ontwikkeling en verbinding staan bij het versterken van de onderwijskwaliteit centraal. Dit gebeurt op alle scholen door het audittraject. In dit traject maakt de school een zelfevaluatie en bezoekt een intern auditteam van directeuren de school. Vervolgens maakt de school een rapportage op basis van de zelfevaluatie en de bevindingen. Hiernaast staat de relatie tussen school, ouders en kind centraal bij het leerproces en de onderwijsbehoeften in het kader van het ontwikkelingsgericht leerklimaat.

Spaarnesant kiest voor een leven lang leren, krachtig leiderschap en goed werkgeverschap, waarbij coaching van haar medewerkers op basis van een ontwikkelingsgericht en mensgericht personeelsbeleid centraal staat.

De begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 van Spaarnesant zijn realistisch en transparant opgesteld. De begroting en meerjarenraming zijn opgebouwd uit de totaalsom van alle individuele schoolbegrotingen en de begrotingen van de bovenschoolse kosten. In de uitgebreide toelichting wordt aangegeven dat deze jaarstukken gebaseerd zijn op het in 2017 door de Raad van Toezicht vastgestelde Koersplan 2017-2020.

In het jaarplan, de begroting en de meerjarenraming wordt ingegaan op de uitgangspunten, zoals gehanteerd bij de totstandkoming van de baten en de lasten. Er is rekening gehouden met een lichte groei van het aantal leerlingen in het reguliere basisonderwijs en een lichte daling van het aantal leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs. Ook zijn de verwachte ontwikkelingen binnen de rijksmiddelen, zoals de aanpassing van de lumpsum bekostiging van het Ministerie van OCW, in de begroting verwerkt.

4.4 Spaarnesant is een financieel gezonde organisatie.

De begroting 2018 sluit af met een nadelig resultaat van circa € 404.000. De meerjarenraming laat zien dat hiervan ook in de volgende jaren 2019 tot en met 2021 sprake is (€ 188.000 in 2019, € 431.00 in 2020 en € 226.000 in 2021). Reden voor dit nadelig resultaat is een bewust gekozen beleid om extra te investeren in de ontwikkeling van de organisatie en de onder Spaarnesant vallende scholen. Er worden maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen, de zorg aan leerlingen wordt verbeterd en innovatie in de scholen wordt bevorderd.

Met betrekking tot vermindering van de werkdruk wordt € 237 miljoen vanaf schooljaar 2018/2019 structureel door de Rijksoverheid beschikbaar gesteld en loopt op tot € 430 miljoen in 2022. Daar er in 2017 vooral door een extra rijksbijdrage in de lumpsum een positief resultaat is ontstaan, sorteert Spaarnesant hierop alvast voor door structureel extra formatie in te zetten voor ondersteuning, vervanging, zorgvraag van leerlingen en begeleiding van instromende medewerkers door extra handen in de klas en meer onderwijsondersteunend personeel zoals conciërges te faciliteren.

De meerjarenraming 2019-2021 van Spaarnesant is evenwichtig en in lijn met de gestelde doelen in het Koersplan 2017-2020.

Uit de begroting en de meerjarenraming blijkt dat de solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit goed zijn. De rentabiliteit is lager dan de rijksnorm. Dit wordt veroorzaakt door de geraamde negatieve exploitatieresultaten als gevolg van de eerder genoemde extra investeringen. In de begroting is ook een budget van € 1,5 miljoen gereserveerd voor meerjarig onderhoud ten behoeve van verdere kwaliteitsverbetering en voorzetting van het duurzaamheidsbeleid. In het kader van het duurzaamheidsbeleid en energiebesparing wordt € 150.000 gereserveerd voor het plaatsen van zonnepanelen en ledverlichting.

Spaarnesant heeft naar verwachting per ultimo 2017 een reserve van € 10,6 miljoen. Op basis van de jaarlijkse risicoanalyse is vastgesteld dat een bestuur met de omvang van Spaarnesant een gewenste reserve (= eigen vermogen) van minimaal € 5,4 miljoen (peildatum december 2017) dient te hebben. Gezien de hoogte van de reserve heeft Spaarnesant dan ook gekozen voor extra investeringen in de onderwijskwaliteit, conform het Koersplan.

4.5 Kansen en risico's zijn goed in kaart gebracht

In de paragraaf over kansen en risico's is de krapte in onderwijzend personeel op de arbeidsmarkt als risico benoemd. Spaarnesant heeft maatregelen genomen om deze krapte te kunnen opvangen. In het bestuurlijk gesprek heeft Spaarnesant aangegeven dat de krapte op de arbeidsmarkt opgevangen wordt door onderlinge mobiliteit tussen scholen en

schoolbesturen via het gezamenlijk Regionaal Transfer Centrum en studenten van de PABO-opleidingen de mogelijkheid te geven om hun stage op een school van Spaarnesant te doen. Een tweede risico is de toekomstige ontwikkeling in het aantal leerlingen.

Andere risico's zijn de ontwikkelingen in de bekostiging van de personele lasten vanuit het Ministerie van OCW en de kosten met betrekking tot de geplande renovatie- en uitbreidingsprojecten in de meerjarenonderhoudsplannen.

Bij het maken van de begroting 2018 was nog niet duidelijk welke projecten in het Strategisch Huisvestingsplan en bijbehorend investeringsplan zouden worden opgenomen. Inmiddels is een aantal projecten in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018-2022 verwoord. Door uitvoering van deze projecten wordt het mogelijk om het groeiende aantal leerlingen onderwijs te geven in nieuwe en/of gerenoveerde eigentijdse schoolgebouwen.

Hiernaast neemt Spaarnesant waar dat de rijksoverheid inzet op versterking van de financiële positie van het primair onderwijs, zoals extra middelen voor salarisverhoging en personele versterking en verhoging van zorgmiddelen. Door toekomstige facilitering van nieuwe of gemengde onderwijsvormen door de Rijksoverheid gaat Spaarnesant er van uit dat zij haar onderwijsaanbod nog meer kan laten aansluiten bij de behoeften van leerlingen. Deze ontwikkeling is nog niet opgenomen in de begroting 2018.

Ook geeft Spaarnesant aan dat zij samen met het voortgezet onderwijs de mogelijkheid onderzoekt om een Junior College te realiseren. Hiernaast is Spaarnesant samen met andere schoolbesturen en gemeente in gesprek over het verder ontwikkelen van Integrale Kind Centra zijn. Ook meldt de bestuurder van Spaarnesant dat het plaatsingsbeleid primair onderwijs van alle schoolbesturen primair onderwijs ([2017/152013](#)) is gestart. Een vertegenwoordiging van de schoolbesturen heeft de raadscommissie op 20 april 2017 hierover geïnformeerd.

Op grond van het jaarplan 2018, de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 wordt vastgesteld dat Spaarnesant een financieel gezonde organisatie is, dat een ruime reserve heeft om eventuele risico's incidenteel te kunnen opvangen.

5. Risico's en kanttekeningen

Geen.

6. Uitvoering

Stichting Spaarnesant verzorgt openbaar primair basis- en speciaal(basis)onderwijs in Haarlem.

7. Bijlagen

- Bijlage A: Het jaarplan 2018, begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 Spaarnesant
- Bijlage B: Oplegnotitie met kengetallen begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 Spaarnesant